

Cofrestru ar gyfer Hunanasesiad a chyfraniadau Yswiriant Gwladol os ydych yn unig fasnachwr hunangyflogedig

Ynglŷn â'r ffurflen hon

Os ydych yn cychwyn mewn hunangyflogaeth mae angen i chi ddweud wrthym ar unwaith. Os nad ydych yn cychwyn o fewn 28 diwrnod ni allwch gofrestru ar hyn o bryd. Os ydych yn oedi cyn cofrestru'n hunangyflogedig gellir codi cosb arnoch. Mae'n bosib y bydd yn rhaid i chi dalu cosbau pellach os daw taliadau'n ddyledus ac nad ydych yn talu ar amser ac yn llawn.

At ddefnydd y swyddfa'n unig Wedi cwblhau nodi'r system					
NPS	TBS	SA	PAYE		

Rhif Yswiriant Gwladol:

- mae'n rhaid i chi qael rhif Yswiriant Gwladol cyn y gallwch gofrestru ar gyfer Hunanasesiad neu hunangyflogaeth.
- i wneud cais am rif Yswiriant Gwladol ffoniwch y Ganolfan Byd Gwaith ar **0845 604 4248** efallai gofynnir i chi fynd am gyfweliad i gadarnhau pwy ydych

Peidiwch â defnyddio'r ffurflen CWF1 hon os ydych am gofrestru:

- partneriaeth newydd, dylech gwblhau ffurflen SA400. I gael copi, ewch i hmrc.gov.uk/cymraeg/worksheets/sa400.pdf
- fel partner, mewn partneriaeth, dylech gwblhau ffurflen SA401. I gael copi, ewch i hmrc.gov.uk/cymraeg/sa401-cymraeg.pdf
- fel cyfarwyddwr, dylech gwblhau ffurflen SA1. I gael copi, ewch i hmrc.gov.uk/cymraeg/sa1-cymraeg.pdf
- partneriaid nad sy'n unigolion, dylech gwblhau ffurflen SA402. I gael copi, ewch i hmrc.gov.uk/cymraeg/worksheets/sa402.pdf

	Ynglŷn â chi Defnyddiwch Llythrennau Bras ac ysgrifennwch yn glir mewn inc du				
1	Beth yw eich rhif Yswiriant Gwladol?	9	Cyfeiriad cartref cyfreddol		
2	A ydych wedi cofrestru ar gyfer Hunanasesiad yn flaenorol?				
	Naddo Do		Cod Post		
	Os Do, beth yw eich Rhif Unigryw y Trethdalwr (UTR)? Hwn yw'r cyfeirnod deg rhif a ddangosir ar unrhyw ffurflenni	10	Rhif ffôn yn ystod y dydd (yn cynnwys cod yr ardal)		
	treth, gohebiaeth neu lythyron yn ymwneud â Hunanasesiad		Tum Hon yn ystod y dydd yn cynnnys cod yr urddy		
3	Teitl Mr, Mrs, Miss, Ms, neu deitl arall	11	Cyfeiriad e-bost		
4	Enw(au) cyntaf	12	Cyfeiriad cartref blaenorol os ydych wedi byw yn eich cyfeiriad cartref cyfredol am lai na thair blynedd		
5	Enw olaf				
3	Liiw Otai		Cod Post		
		12	A ydych yn breswylydd y DU? Os nad ydych yn siŵr sut i		
6	Enw olaf blaenorol os yn berthnasol	13	ateb y cwestiwn hwn, ewch i Income Tax when arriving in the UK		
7	Dyddiad geni DD MM BBBB		Nac ydw Ydw Os na ewch i gwestiwn 14		
		14	A ddaethoch i'r DU o wlad o'r tu allan i'r UE o fewn y		
8	A ydych yn wryw neu'n fenyw?		12 mis diwethaf?		
	Gwryw Benyw		Naddo Do		

	Ynglŷn â'ch busnes		
15	Beth yw enw eich busnes? Os nad oes enw gan eich busnes gadewch y blwch hwn yn wag	19	Cyfeiriad busnes os mai'r un yw'ch cyfeiriad busnes â'ch cyfeiriad cartref gadewch y blwch hwn yn wag
16	Pa fath o waith hunangyflogedig ydych chi'n ei wneud?		Cod Post
	Os ydych yn bwriadu gweithio fel is-gontractwr yn y diwydiant adeiladu mae angen i chi gofrestru gyda Chynllun y Diwydiant Adeiladu (CIS) CThEM. Am fwy o wybodaeth ewch i www.hmrc.gov.uk/cis neu ffoniwch y Ganolfan Gyswllt Cymraeg ar 0300 200 1900. Mae'n dal i fod angen i chi lenwi gweddill y ffurflen hon er mwyn cofrestru'n hunangyflogedig.	20	A fyddwch yn gwneud eich holl waith ar gyfer un person neu gwmni? Na fyddaf Byddaf Os byddaf, beth yw ei enw llawn a'i gyfeiriad?
17	Pryd wnaeth y cyfnod hunangyflogaeth uchod ddechrau? DD MM BBBB		Cod Post
18	A ydych yn bysgotwr cyfran? Nac ydw Ydw		Os ydych yn mynd i wneud yr holl waith ar gyfer un person neu gwmni, mae'n bosib mai cyflogai ydych. I wirio eich statws cyflogaeth ewch i hmrc.gov.uk/calcs/esi.htm neu ewch i ymweld ag unrhyw swyddfa CThEM.
Rwy • m 9: • by	tganiad y'n datgan: nae'r wybodaeth a roddwyd gennyf ar y ffurflen hon yn ywir a chyflawn hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred yddaf yn rhoi gwybod i CThEM ar unwaith os yw amgylchiadau		ddiad DD MM BBBB
fy Hunanasesiad neu hunangyflogaeth yn newid mewn modd sy'n effeithio ar yr atebion a roddwyd gennyf ar y ffurflen hon.			

Beth i'w wneud nesaf

Anfonwch y ffurflen wedi'i chwblhau i: Cyllid a Thollau EM Canolfan Gyswllt Cymraeg

Tŷ Moelwyn

Tros y Bont

Porthmadog

Gwynedd

LL49 9AB

Sut i dalu eich Cyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 2

I sefydlu Debyd Uniongyrchol, ewch i www.hmrc.gov.uk/payinghmrc a dewis "Self-employed Class 2 National Insurance". Os na allwch dalu drwy Ddebyd Uniongyrchol byddwn yn anfon cais am daliad atoch bob chwe mis ym mis Hydref a mis Ebrill.

Os oes gennych enillion isel mae'n bosib yr hoffech wneud cais am Eithriad Enillion Bach (SEE). Am fwy o wybodaeth ac i wneud cais ar-lein, ewch i www.hmrc.gov.uk/forms/cf10.pdf

Hunanasesiad

Mae mwy ynglŷn â chofrestru ar gyfer Hunanasesiad a'ch UTR yn **Registering for Self Assessment**

Dechrau i fyny mewn busnes

Mae dechrau a rhedeg busnes yn anodd ac mae CThEM yn deall bod angen cymorth yn aml ar ei chwsmeriaid i ddeall eu materion treth. I gael rhagor o wybodaeth am yr ystod eang o gymorth a chefnogaeth sydd ar gael, ewch i www.hmrc.gov.uk/startingup/help-support.htm

Cyflogi rhywun arall

Os ydych yn ystyried cyflogi rhywun arall, neu eisoes yn cyflogi rhywun arall, ewch i www.hmrc.gov.uk/paye

TAW

Am fwy o wybodaeth ynglŷn â TAW ewch i www.hmrc.gov. uk/vat/ Os oes angen i chi gofrestru ar gyfer TAW ewch i online.hmrc.gov.uk

Tudalen 2 L25446